

עין משפט
גדר מצוה

- יב א מיי פ"ח מהל' משנה הלכה ז וע"ש כיצ"מ:
- ב מיי פ"ח מהל' משנה הלכה ז וע"ש כיצ"מ:
- ג א מיי ס"ג פ"ו הלכה ד:
- ד מיי פ"ו מהל' דעות הל' ב טושי"ע י"ד ק"י רנ"ג סעי' י"א:
- יד ה מיי פ"ח מהל' משנה הלכה ד:
- ו מיי ס"ג הל' י"א:
- ז מיי ס"ג הל' ד ופ"ו מהל' דעות הל"ח ופ"ג מהל' חול' הל"ז טושי"ע י"ח ס"ג סעי' י"א:
- ח ה מיי פ"ג מהל' משנה הלכה ח:
- ט מיי פ"ג מהל' ס"מ הל' ג פ"ג עש"י י"ב טושי"ע י"ד ק"י רנ"ג סעי' י"א:

צ.מ.

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

מסורת הש"ס

לאיברי לא גליסי. שלא הולאתי דבר מפי שהיו איברי יכולין לשמוע אצל כל צבאי היה טעמן הדבר: י' למען ירבו ימיכם כימי השמים על הארץ. ולא עמדו צארלס כל כך אצל עמידין לעמוד כשיצא משיח: כמש"כ חסן. שזעזע ימי המשטה נן שיס עלין שזעזע ימים ויומו של הקצצה

אלף שנה: כי מי נח. כמו כימי נח כחשבוני השנים שנמאל' צידו ללוחו זמן שנשצע ה' מעצור מי נח עוד על הארץ נן נשזעמי כפי אותו חשבוני נשזעמי מקצץ עלין ומגננך בך שלא אחריו את עולמי לאחר שיצא משיח עד שכלה זה הזמן: לא נפנכאו. טונה לישראל: עין לא ראסה. דלין קץ לדבר: זדיקים אינן עומדין. דגדול כחן של צעלי משוכה שאין צריה יכולה לעמוד (לפנייה) [צמחילתסן]: צרישא לרחוק. שמתרחק מן הקצצה וחל"כ שז אליו צמזובה והדר שלום לקרוב מעיקרא דליק גמור דגדול כחן של צעלי משוכה: שהיה רחוק מן העצירה. כל ימינו דהיינו לדיק גמור: אפיקורוס ומגלה פנים מפורש לקמן [וע"ש]: צריס צשר. מילה: מאלן. מן הפסוק הזה שכתוב כי דבר ה' צוה (אמר ר"א וכו') מחלל את הקדשים דמחלל קדשים ומצוה מועדות ומגלה פנים כו' היינו דבר ה' צוה (צוה) צדיקין הו'א: מפר צריס. היינו את צריסי הפר: מועדות. חולו של מועד: דקדוק וז. חסרות וימרות: מק"ו [וה] ומגויירה שוה [ווא]. [ושאל' רצו גזירה שוה] לא גמר מצוה: מהמנה. זה שפועה כמו שאליה עיקר: זו העונד וע". היינו דבר ה' דבור שדבר הקצצה צעלמו לישראל דלכזי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענוס^ז: חווה. לשנתה: זמר

ה"ג היינו דאמר ליה ההוא מינא לרבי אבהו וכו': אקוט צדור. חקט ישראל ואמלונך עליהם כמו נקטיה. ארבעים שנה אקוט צדור צדור קטון של ארבעים שנה שהו' משונה מדורות שלפניו ומסממ' היינו משיח שטינין גדולים יהיו צדורו ופסטיה דקרא מיהא גצי מתי מדבר אצל

מדכתיב אקוט משמע אף להצא היה מתנבא: מיוחד. חסוב: ה"ג רבי אומר ג' דורות שנאמר ייראוך עס משש. כלומר צדי משיח נשחית שחית צו (מהל' ע"ב) לפני שמש יוני שמו ייראוך ישראל ולפני ירח לפני מלכות צית דוד שנמשל כירח דכתיב (שס פט) כירח יכון עולם וגו' כמו כן ייראוך דור דוריס דור אהד דוריס צ' הרי ג': אין להס משיח לישראל. אלא הקצצה ימלונך צעלמו ויגאלס לצד: שרי ליה מריה. ימחול לו הקצצה שאמר צדיים אשל לא כן: ואלו זכריה מיהא מסנכא. על משיח צצית שני דכתיב צתרי עשר הנה מלכך יצא לך וגו'. ולא היינו זכריה צן יהודיע הכהן שניצא צצית ראשון אלא זכריה צן צריה שהיה צמלכות דריוס: רבי אומר סס"ה כמנין ימוס והחמה דכתיב ני יוס נקס נצני ושנ גאולי צאה. נליוס נקס של מרגליס ארבעים יוס מה יוס נקס של מרגליסן שנה אחת צכל יוס דכתיב (צמדיד יד) יוס לשנה יוס לשנה וגו' קך שנת גאולה צאה שנה ליוס שנה ליוס שלכל יוס ויוס של שנה זו הכמוצה שנת גאולי צמקרא זה נותניס שנה אחת. וליס דגאסי רבי אומר סס"ה אלפיס שנה דכתיב שנת גאולי צאה ושנה של הקצצה הכי הוי דכתיב (תהליס ז) כי אלק שניס צענין כיוס: ז ועד עכשיו. ימות המשחית:

- א) [לעיל ח:נח: ג] צריכות לר: שנת סג, ב) צריכות לר: שנת סג, קנא: סמח"ס:
- ב) לעיל ז"א: ד) [צמדיד] ו) א' [צמדיד] ו) צריכות לר:
- א) [ע"ש] ו) א' צריכות לר:
- א) משיח יא, ב) [מסופתה] דפריה ס"ד ותוספתה דהלתה פט"ו, ח) ז"ל
- א) לפי ד"ה [למען], ט) ז"ל אחר ד"ה [כמש"כ], ט) [מסות כד,].

הנהגות הגר"א

[א] נ"ג זה המנהג לציור נש"ל לו למשה. נש"ל לו נש"ל לו למשה וכו' להס לישראל:

מוסף רש"י

אין להם משיח לישראל. שמקיה היה משוח ועליו נאמר כל הנבואות אלמתי קין נשחית וטובל ומנד ורעה בעת [ויעל צח]. לא נתבאר. הטבות והנחמות [ברכות דר: דברי חמוטו שכלן (שבת טו). עין לא ראחא. עין של נביאס לא שלטי לכלוחו (ש"ס) לא נחלית ולא נגלה לשוס נביח (ברכות ש"ס). שהו' רחוק מעבירה. שהיה רחוק כל ימיו מן העבירה. דהיינו דליק מעיקרו (ש"ס). ממשק בנימון תלמוד חסכ כזי להביע לרס שטר והס בנימון בעסקו חברה ע"י אלו (כתובות ק"א). המגלה פנים בתורה. נא על דברי תורה צמחל' ענגלו שות פניו, כוון משה ובהי יוסב וזריש צמזו' של דופי, נא הנהגה לנשחית למכות אלא ומהנה היתה פלגה, ויין כלאון כימי קציר חסכ (שבועות יב). המחלל את הקדשים. שילט שמנין כהלכה ומחללן מקדשתן (אבות פ"ג י"א). והמבירה את המועדות. חילל חולו של מועד צעמיס מלכס, או שנהג כסה מנהג חול צחלילה וצפטיה, דהואיל ולינס תמוריס כיוס טוב אינו מוסק וממסרס, כל אלה נפקו מפי דבר ה' בזה, שנהג כסה מנהג מנין (ש"ס). והמפרי ברייתו כו'. שאינו רוטה לימול, את צריסי הפר (ש"ס). והמגליה פנים בתורה כו'. דהיינו אפיקורוס כמשה שהיה דורס אלוות של דופי כו' (ש"ס). והמלבין פני חבריו ברבים. לא ידענא הכי מפיק ליה מקלס (ש"ס). ונע"ט שרי' כן כ'א, ה'הלל'ן, דלול סומק' ואמי חיויל (ש"ס).

א"ר יוחנן ללבי גליתי לאברי לא גליתי ר'ש בן לקיש אמר ללבי גליתי למלאכי השרת לא גליתי תני אבימי בריה דרבי אבהו ימות המשיח לישראל שבעת אלפים שנה שנאמר וישע עילך (ה') אלהיך אמר רב יהודה אמר שמואל ימות המשיח כמוים שנברא העולם ועד עכשיו שנאמר כימי השמים על הארץ רב נחמן בר יצחק אמר כימי נח עד עכשיו שנאמר כיון לא הנביאים כולן לא נתבאו אלא לימות המשיח אבל לעולם הבא אין לא ראתה אלהים וולתך (אלהים) יעשה למחכה לו ופליגא דשמואל דאמר שמואל כיון אין לעולם הזה לימות המשיח אלא שעבוד מלכותו בלבד ואמר רבי חייא בר אבא א"ר יוחנן כל הנביאים לא נתבאו אלא לבעלי תשובה אבל צדיקים גמורים עין לא ראתה אלהים וולתך ופליגא דרבי אבהו דרבי אבהו (א"ר) זמקום שבעלי תשובה עומדין שם צדיקים אינן עומדין שם שנאמר שלום שלום לרחוק ולקרוב ברישא רחוק והדר קרוב מאי רחוק רחוק דמעיקרא ומאי קרוב קרוב דמעיקרא ודהשתא ורבי יוחנן אמר לרחוק שהוא רחוק מעבירה קרוב שהוא רחוק מעבירה ונתרחק ממנה וא"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן כל הנביאים כולן לא נתבאו יאלא למשיח בתו לתלמיד חכם ולעושה פרקמטיא לתלמיד חכם ולמהנהגה תלמיד חכם מנכסיו אבל תלמודי חכמים עצמן עין לא ראתה אלהים וולתך זמאי עין לא ראתה אמר רבי יהושע בן לוי זה יין המשומר בענביו מושחת ימי בראשית ר"ל אמר זה עדן לא ראתה עין מעולם וא"ת אדם היכן דר בגן ואם תאמר גן הוא עדן תלמוד לומר ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן: והאומר אין תורה מן השמים וכו': תנו רבנן כ"י דבר ה' בזה (ה') ומצותו הפר הכרת תכרת זה האומר אין תורה מן השמים ד"א כ"י דבר ה' בזה זה אפיקורוס ד"א כ"י דבר ה' בזה זה המגלה פנים בתורה הפר זה המפר בריית בשר הכרת תכרת תכרת תכרת זה המגלה פנים בתורה הפר זה המחלל את הקדשים והמבזה את המועדות והמפרי ברייתו של אברהם אבינו והמגלה פנים בתורה שלא כהלכה והמלביץ פני חבריו ברבים אף על פי שיש בידו תורה ומעשים טובים אין לו חלק לעולם הבא תניא אידך כי דבר ה' בזה זה האומר אין תורה מן השמים והאפילו אמר כל התורה כולה מן השמים חוץ מפסוק זה שלא אמרו הקדוש ברוך הוא אלא משה מפי עצמו וזהו כי דבר ה' בזה ואפילו אמר כל התורה כולה מן השמים חוץ מדקדוק זה מקל וחומר זה מגזרה שוה זו זה הוא כי דבר ה' בזה תניא היה רבי מאיר אומר הלמוד תורה ואינו מלמדה זה הוא דבר ה' בזה רבי נתן אומר כל מי שאינו משיגה על המשנה ר' גהוראי אומר ככל שאפשר לעסוק בתורה ואינו עוסק רבי ישמעאל אומר זה העובד עבודת כוכבים מאי משמעה דתנא רבי ר' ישמעאל כי דבר ה' בזה זה המבזה דבור שנאמר [א] לו למשה מסיני אבני ה' אלהיך לא יהיה לך אלהים אחרים וגו' רבי יהושע בן קרחה אומר כל הלמוד תורה ואינו חוזר עליה דומה לאדם שזורע ואינו קוצר רבי יהושע אומר כל הלמוד תורה ומשכחה דומה שיוולדת וקוברת רבי עקיבא אומר זמר

15. ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרי ויהי לארבעה ראשים: בראשית כ י 16. כי דבר ה' בזה ואת מצותו הפר הכרת תכרת הנפש הוא עונה בה: במדבר טו לא הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים לא יקרה לך אלהים אחרים על פני: שמות כ כ